

КОРОТКІ ПОВІДОМЛЕННЯ

Микола Соя

ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА – 10 років

Завершується десятий рік із дня заснування факультету фізичного виховання і спорту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Це, можливо, і невеликий період в історії, але для нас це непрості роки розбудови й утвердження нової спеціальності з підготовки фахівців для галузі фізичної культури. Усе це вимагало, в першу чергу, підбору науково-педагогічних кадрів, формування спеціалізованих кафедр, створення належної матеріально-технічної бази та навчально-методичного забезпечення підготовки майбутніх фахівців. На вирішення цих завдань і були спрямовані зусилля як ректорату, так і деканату факультету.

Сьогодні можна озирнутись назад, проаналізувати зроблене й говорити про певні здобутки і, головне, про завдання щодо покращення й удосконалення системи підготовки кваліфікованих кадрів.

А все починалося зі спеціальності “Початкове навчання. Фізична культура”. Завдяки популярності даної галузі знань серед абітурієнтів і потреби в підготовці фахівців із фізичного виховання за ініціативою колишнього ректора – академіка АПН України, професора В.І.Кононенка та згідно з рішенням ректорату 1998 року був створений окремий структурний підрозділ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника – факультет фізичного виховання і спорту.

Станом на 1 вересня 1998 року на факультеті навчалось близько двохсот студентів денної і заочної форм навчання.

Навчальний процес на початку здійснювали викладачі двох кафедр: теорії та методики фізичної культури і спорту, створеної 1997 року (завідувач – заслужений працівник освіти України, почесний працівник фізичної культури і спорту України, доктор біологічних наук, професор Мицкан Богдан Михайлович) та кафедри фізичного виховання (завідувач – заслужений працівник фізичної культури, арбітр міжнародної категорії з футболу, доцент (нині професор) Ступар Мирослав Іванович).

Другим етапом розвитку факультету стало утворення 1998 року кафедри спортивних спеціалізацій, яку очолив, на той час доцент, кандидат біологічних наук Полатайко Юрій Олексійович.

Навесні 2003 року спільними зусиллями кафедр факультету було ліцензовано спеціальність “Туризм”, що й стало основою для створення Інституту туризму Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, а також відкриття 2004 року нової спеціальності “Фізична реабілітація” та однойменної кафедри, яку очолила доктор медичних наук, професор Бойчук Тетяна В’ячеславівна.

Перший випуск фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст” спеціальності “Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична культура” відбувся 2000 року.

Нині факультет – це близько тисячі студентів денної і заочної форм навчання, крім того, чотириста студентів здобувають освіту зі спеціальності в навчально-консультативних центрах Калуша, Коломиї, Рахова та Чорткова.

Серед студентів факультету 28 майстрів спорту України, члени національних збірних команд, три майстри спорту міжнародного класу, двадцять три кандидати в майстри спорту. У числі випускників факультету – бронзовий призер XXVII Олімпійських ігор 2000 року у Сіднеї (фото 1), майстер спорту міжнародного класу з

боксу Андрій Федчук, учасники Олімпійських ігор в Афінах, майстри спорту міжнародного класу Сервін Сулейманов, Віктор Поляков, учасниця трьох Олімпійських ігор (Сідней-2000, Афіни-2004, Пекін-2008), майстер спорту міжнародного класу, яка посідає 8 місце у міжнародному списку, Тетяна Ляхович.

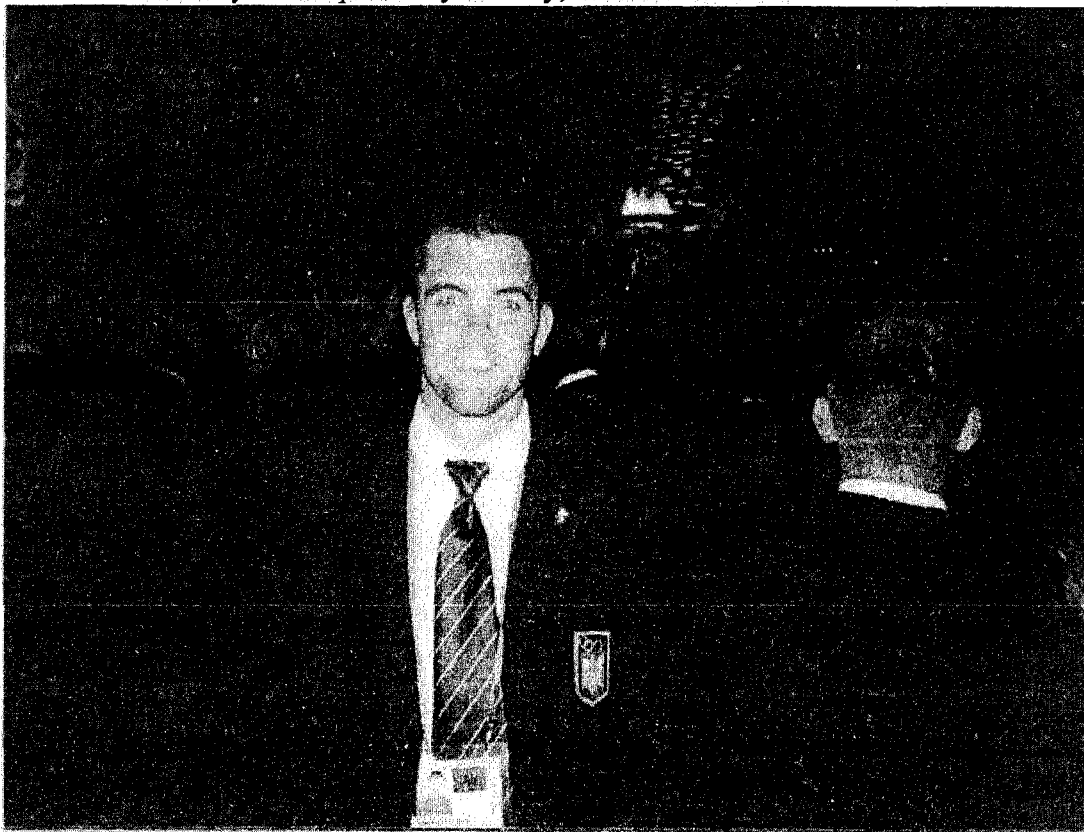

Фото 1. Андрій Федчук під час XXVII Олімпійських ігор в Сіднеї

Навчалися на факультеті чемпіонка світу та Європи з боротьби самбо Віра Пінчук, неодноразові призери міжнародних змагань зі спортивного орієнтування Наталія Потопальська та Марія Спасюк, призерка чемпіонату Європи з боксу Яна Зав'ялова. Учасницею літніх олімпійських ігор у Пекіні стала студентка денної форми навчання, заслужений майстер спорту України зі спортивної гімнастики Дарія Згоба.

З року в рік спортивну славу України на міжнародних змаганнях примножують випускниці Ольга Лазорів – майстер спорту України, дворазова призерка чемпіонату світу з боротьби самбо Алла Климович; студентка п'ятого курсу Мар'яна Квятковська – майстер спорту міжнародного класу, дворазова призерка чемпіонатів Європи серед молоді з вільної боротьби; призерки чемпіонатів Європи зі спортивного орієнтування Юлія Шапошник і Ярослава Тригуб'як, призер Всесвітньої універсиади в Турині, майстри спорту зі стрибків із трампліна Олександр Лазарович і Олексій Хомин.

а)

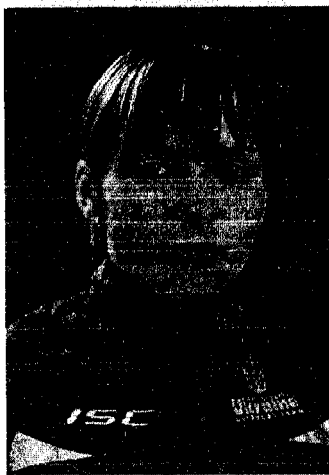

б)

Фото 2. Майстер спорту України зі спортивної гімнастики Дарія Згоба (в центрі) (а) та призерка чемпіонату Європи з боксу Яна Зав'ялова (б)

а)

б)

в)

Фото 3. Майстер спорту міжнародного класу з вільної боротьби Мар'яна Квятковська (а), призерка чемпіонатів Європи зі спортивного орієнтування Ярослава Тригуб'як (б) і призер Всесвітньої універсиади в Турині, майстер спорту зі стрибків із трампліна Олександр Лазарович (в)

Успішно виступають у Вищій лізі чоловіча баскетбольна команда "Говерла" та в першій лізі жіноча волейбольна команда "Університет".

Фото 4. Жіноча волейбольна команда "Університет"

Досить вагомими є здобутки наших студентів на всеукраїнських універсіадах, де вони ще раз підтвердили високий рівень майстерності та довели, що справді належать до світової спортивної еліти. Так, чемпіонами і призерами привезено додому 20 медалей різного гатунку. На їх рахунку 8 золотих, 6 срібних та 6 бронзових медалей, а четверо учасників виконали кваліфікаційні вимоги й поїхали на Всесвітню універсіаду до Таїланду та Італії.

У VIII літній універсіаді України 2007 року стартувало понад 70 юнаків і дівчат у десяти видах спорту в складі збірних команд університету. Із них 11 чемпіонів та призерів цих престижних змагань поповнили університетську скарбничку чотирма золотими, трьома срібними та п'ятьма бронзовими медалями. Крім того, Дарія Згоба (спортивна гімнастика) поповнила українську олімпійську сім'ю в Пекіні 2008 року, а студенти факультету Роман Бочкур та випускник Ігор Гребинський (футбол) у складі національних збірних боролися за найвищі нагороди на Всесвітній універсіаді в Таїланді.

а)

б)

Фото 5. Переможці Всесвітньої універсіади в Таїланді з футболу, майстри спорту міжнародного класу Ігор Гребинський (а) та Роман Бочкур (б)

Уперше за всю історію студентського спорту університетська команда з футболу зайняла найвищу, а баскетбольна – другу сходинки п'єдесталу пошани на універсіаді України.

Фото 6. Студентська університетська команда з футболу

Сьогодні навчальний процес на спеціальностях факультету забезпечують три спеціалізовані кафедри, а це 42 штатні викладачі.

Значно змінився науковий і штатний склад викладачів за період функціонування факультету.

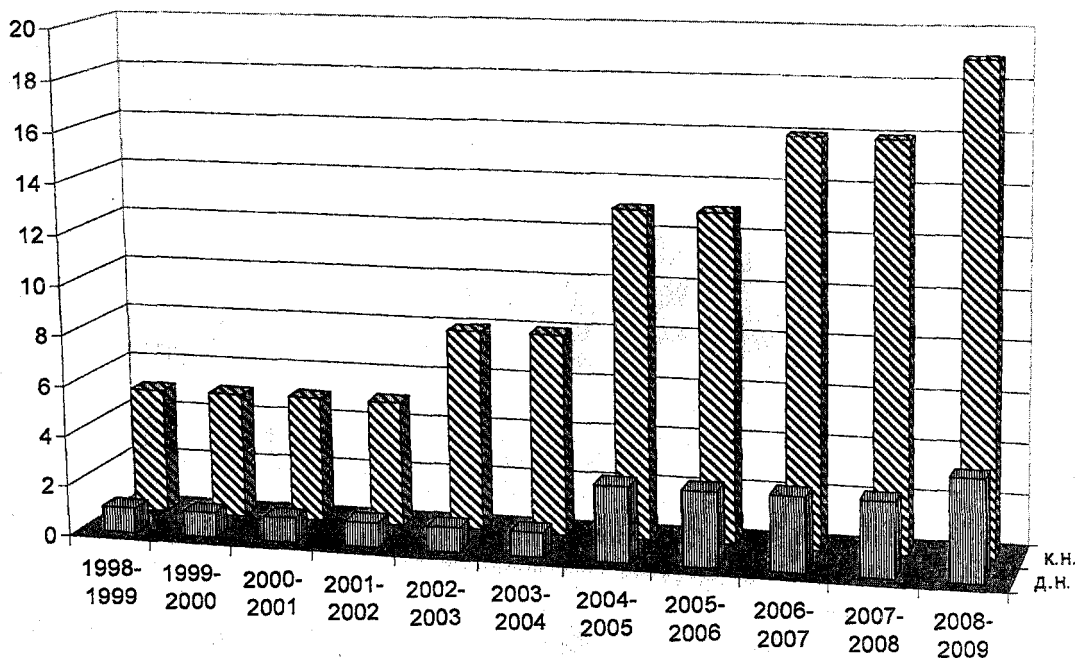

Рис. 1. Динаміка зміни наукового складу факультету за період його функціонування

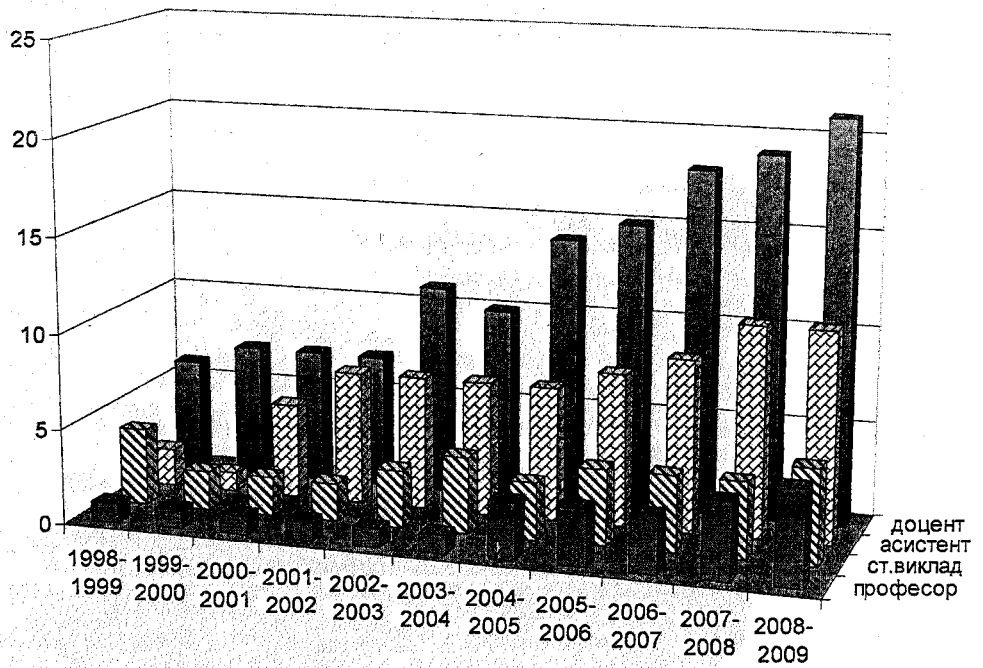

Рис. 2. Динаміка зміни штатного складу факультету за період його функціонування

Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту (завідувач – доктор біологічних наук, професор Мицкан Богдан Михайлович). У складі кафедри 2 доктори наук, професори, 14 кандидатів наук, доцентів, 2 старші викладачі, 2 асистенти.

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін (завідувач – кандидат педагогічних наук, доцент Яців Ярослав Миколайович). Викладання дисциплін професійно-практичного спрямування забезпечують 1 доктор наук, професор, 2 кандидати наук, доценти. На кафедрі викладають заслужені працівники фізичної культури, 10 майстрів спорту, 1 заслужений тренер.

Фото. 7. Колектив кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту

Кафедра фізичної реабілітації (завідувач – доктор медичних наук, професор Бойчук Тетяна В'ячеславівна) є випускною на спеціальності “Фізична реабілітація”. В її складі 1 доктор наук, професор, 3 кандидати наук, доценти.

Одним із пріоритетних напрямків на факультеті є науково-дослідна робота як викладачів, так і студентів, підготовка власних наукових кадрів (табл. 1).

Таблиця 1

Показники функціонування аспірантури і докторантури

Показники	Роки								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Кількість аспірантів	2	1	3	4	6	3	3	3	7
Захистилися	2	1	1	—	1	—	—	—	—
Подано до захисту	—	—	1	1	1	1	—	—	—
Апробація	—	—	1	2	—	—	—	—	—
Виключені	—	—	—	—	4	—	—	—	—
Докторські (всього)	—	—	—	—	—	1	1	1	—

Починаючи з 2000 року, на факультеті діє аспірантура та наукові школи з двох наукових спеціальностей: фізична культура, фізичне виховання різних груп населення і фізична реабілітація проф. Мицкана Б.М. і проф. Бойчук Т.В. За цей період 8 наших випускників стали кандидатами наук (О.Фотуйма, І.Випасняк, Л.Ковальчук, Р.Файчак, Р.Михайленко, С.Курилюк, С.Мальона, І.Ткачівська), а докторант Жешувського університету Єжи Рут (Польща) став доктором наук із фізичного виховання і спорту. Під керівництвом професора Т.В.Бойчук захищена кандидатська дисертація зі спеціальності фізична реабілітація (О.Левандовський).

Уже цього року завершено роботу над двома докторськими і шістьма кандидатськими дисертаціями. Вихованці факультету фізичного виховання та спорту (І.Олексин, Р.Арламовський, І.Корсун, О.Корсак, А.Струтинський) неодноразово ставали призерами та переможцями Всеукраїнських олімпіад та конкурсу наукових робіт.

За період функціонування факультету проведено 4 Всеукраїнські конференції з міжнародною участю: “Кінезіологія в системі культури” (2001), “Актуальні проблеми розвитку фізичної культури, спорту і туризму” (2007–2008), “Роль фізичної культури як вагомого фактора покращення здоров'я населення і модифікації стилю життя” (2006).

Фото 8. Учасники I Міжнародної науково-практичної конференції “Роль фізичної культури як вагомого фактора покращення стану здоров'я населення і модифікації стилю життя” під час сходження на Говерлу

До викладання гуманітарних дисциплін, соціально-економічної і природничо-наукової підготовки залучаються доктори наук, професори, доценти інших профільних кафедр університету. Окремі навчальні курси (за вибором факультету) та спецкурси (за вибором студентів) викладають провідні науковці з інших навчальних закладів України, Росії, Польщі.

Наявний науково-педагогічний потенціал факультету дає можливість забезпечувати високу професійну підготовку фахівців для галузі фізичної культури, впроваджуючи в життя кращі традиції вітчизняної та зарубіжної університетської освіти.

Факультет постійно зміцнює, розширює й поглиблює зв'язки зі школами, середніми спеціальними навчальними закладами Прикарпаття, дитячо-юнацькими спортивними школами, забезпечуючи їх кваліфікованими вчителями і тренерами.

Фото 9. Студенти спеціальності “Фізична реабілітація” проходять практику в Залучанському дитячому будинку-інтернаті

Вченими факультету підготовлено і видано 17 навчальних посібників, 2 колективні монографії, опубліковано понад 400 наукових статей, в тому числі 37 за кордоном, отримано 3 патенти на винахід.

Кафедри факультету активно проводять обмін досвідом на міжнародному рівні. Зокрема це тісна співпраця з факультетом фізичного виховання Жешувського університету, організація та проведення спільних наукових конференцій, редагування журналів, переклад статей і монографій, керівництво магістерськими роботами.

Фото 10. Студент II курсу Олексій Хомин – володар ліцензії на участь в XXI Зимових Олімпійських ігор у Ванкувері

До послуг студентів – спортивні і тренажерні зали, стадіон, лижна база у Ворохті та спортивно-оздоровчий комплекс “Смерічка” у с. Микуличин.

Розв’язуючи невідкладні завдання сьогодення, торуючи свій шлях у майбутнє, колектив факультету усвідомлює свою значущість як навчального, так і наукового підрозділу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, бере активну участь у розвитку університету, робить активний внесок не лише в підготовці фахівців із напрямку “Фізичне виховання, спорт і здоров’я людини”, але й у пропаганді здорового способу життя серед різних верств населення Прикарпаття.

З ювілеєм Вас, викладачі та студенти факультету фізичного виховання і спорту!

УДК 37.015.3

ББК 515.76

Олексій Куртяк

ПРОГНОЗУВАННЯ СПОРТИВНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СТРІЛЬБИ З ЛУКА В ПЕРЕДЗМАГАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ

Прогнозування спортивних результатів стрільби з лука в передзмагальний період дасть змогу передбачити з певною ймовірністю інтервал попадання результату змагань.

Ключові слова: стрільба з лука, результати, прогнозування, інтервал.

The forecast of sports results in archery in the period before competitions will give the opportunity to foresee the interval of aiming results of competitions with a certain probability.

Key words: archery of arrow, results, forecast, interval.

Постановка проблеми та аналіз результатів останніх досліджень. Високий рівень конкуренції в стрілецькому спорті на всеукраїнській та міжнародних аренах спонукає до пошуку адекватних способів підготовки стрільців. Значна частина науковців усе прискіпливіше аналізує можливість сучасної вимірювальної та комп’ютерної техніки з метою інтенсифікації процесу підготовки спортсменів. Використання комп’ютерної техніки дає можливість працювати зі значною кількістю статистичних даних результатів стрільби. Зокрема, можна визначити наявність систематичних і випадкових помилок чи відхилень у стрілецькому спорті. Зробивши корекцію прицілу та ритму виконання вистрілів, можна суттєво покращити спортивний результат. У стрільбі, звичайно ж, визначити його “вручну” є громіздке завдання. Сьогодні є можливість використання технічних засобів, зокрема комп’ютерної техніки та спеціалізованого прикладного програмного забезпечення.

Аналіз літератури, пов’язаної з прогнозуванням, дає можливість визначити види прогнозування й шляхи його застосування в спорті [1; 2].

Прогнозуванням у спорті займалось багато вчених. У науковій літературі зі спортивного прогнозування є чимало матеріалів (В.А.Булкін, 1975; В.І.Чудінов, 1976; Г.П.Семенов, 1978). Насамперед, вони присвячені видам і методам прогнозування, а також часу дії прогнозованого результату. Недостатньо існує матеріалу, де б прогнозувався результат із використанням технічних засобів.

У стрільбі з лука перед визначенням прогнозованого результату розглядаються проблеми, які спричиняють зміну результату. Зокрема, це існування систематичних і випадкових помилок [1; 5; 7].

Останні наукові дослідження активізувались у напрямі автоматизації виявлення і вказівок на усунення причин, які впливають на спортивний результат [2; 3; 6]. Як продовження, для повного використання технічних і програмних засобів виникає потреба у визначенні прогнозованого результату.